

Srpen – září 2016

č. 151

Informační leták

Kněžského bratrstva sv. Pia X.

Brno, 23. června – vigilie Narození sv. Jana Křtitele

Drazí věřící,

když Msgr. Marcel Lefebvre řekl o kardinálovi Ratzingerovi, že je heretikem, mnozí to považovali za nadsazené. Vzhledem k opatrnosti ve vyjadřování bylo skutečně nelehké ukázat jednoznačně jeho věroučné omyly. V březnu tohoto roku bylo zveřejněno interview jezuitského teologa Jacquesa Servaise s Benediktem XVI., v němž tento ztrácí zábrany se otevřeně hlásit k jednoznačně nekatolickým principům modernistické teologie. Krátce se zastavme alespoň u následujících bodů: 1. Nové pojetí milosrdenství; 2. Otázka zodpovědnosti za hříchy a pojetí lidské svobody; 3. Otázka spásy.

1./ Benedikt XVI. hovoří o „člověku dneška, který má vědomí, že Bůh nemůže větší část lidstva nechat padnout do zavržení. V tomto smyslu péče o spásu ve starém pojetí rozsáhle pominula. Přesto, dle mého přesvědčení, existuje jiným způsobem poznání, že potřebujeme milost a odpuštění. Je pro mne *znaméním času*, že idea milosrdenství Božího neustále více vstupuje do středu – počínaje sestrou Faustinou, jejíž zjevení představují přeci docela zásadně obraz Boží člověka dneška a jeho touhu po Boží dobrotě.“ Benedikt tedy říká, že současný člověk nemá starost o svoji spásu, nevidí tedy důvod pokání pro urážku Boha, proto je nutno hlásat vylití Božího milosrdenství. Jak má být ale člověku odpuštěno, aniž by činil pokání? Benedikt pokračuje: „Papež Jan Pavel II. byl tímto impulsem (sестry Faustiny) hluboce naplněn, i když to vždy zcela veřejně nedával najevo... Ze své životní zkušenosti, v níž byl dříve konfrontován se vši lidskou krutostí, říká, že milosrdenství je jediná skutečná a poslední protisíla proti moci zla. Teprve tam, kde je milosrdenství, končí krutost, končí zlo, končí násilí. Papež František stojí zcela v této linii.“ Jedná se však o humanistické pojetí milosrdenství bez spravedlnosti, jak ho hlásají současné lidoprávní organizace, které je protismyslně implantováno do nadpřirozené roviny. Skutečná Boží milost vede hříšníka k pokání, „aby se napravil a živ byl“. Kdo odmítá uznat v hříchu své provinění proti Bohu, kdo odmítá činit pokání, nedojde milosrdenství Božího. Výsledkem hlásání humanistického milosrdenství může být sice dočasně „falešný mír“, jak praví Panna Maria v La Salette, ale nikoliv pevný mír Kristův v duši i v celé společnosti, jenž je výsledkem pokání a obrácení otvírajícího duši pro milost a pokoj. Benedikt říká dále: „Pod povrchem sebejistoty a sebeospravedlnění člověka dneška se skrývá hluboké vědomí jeho zranění a jeho nehodnosti před Bohem.“ Po uvedení podobenství o milosrdném Samaritánovi pokračuje: „V tvrdosti technického života, v kterém pocity nic neplatí, přeci roste očekávání uzdravující lásky, která je dána zdarma. Zdá se mi, že takto je v tématu milosrdenství Božího vyjádřeno novým způsobem to, co se nazývá ospravedlněním skrze víru.“ Tedy člověk nechce platit za své hříchy, ale vírou v milosrdenství se mu přesto dostává ospravedlnění – jedná se o nově vyjádřenou starou Lutherovu herezi. Pouhé vědomí hříšnosti k ospravedlnění nestačí. Podobenství o milosrdném Samaritánovi se vztahuje na

lásku bliženskou, kterou máme mít ke každému člověku a která je příležitostí ke svědectví o evangeliu, ale neobsahuje nauku o ospravedlnění. Milost odpuštění je sice dána zdarma, ale zaplacená obětí Kristovou, s kterou se kající hříšník musí sjednocovat. Kristus trpěl z věčného Božího úradku z lásky k nám, aby byla vyrovnána spravedlnost a tím postavena hráz moci zla, která pochází pouze a výlučně z hříchu. V otázce zla Benedikt nedostatečně rozlišuje zlo fyzické a morální, přičemž fyzické zlo může být uloženým Božím trestem a lze mu předejít varováním se zla morálního, tedy hříchu. Zadostiučinění za hříchy je možné pouze skrze za nás se obětujícího Krista na kříži. Zcela jednoznačný katolický pohled, který jasně vystupuje do popředí už ve starozákonních trestech pro Izrael ve spojení s nadějí na Mesiáše a velmi živě nám jej uvádí před oči Panna Maria v La Salette a ve Fatimě, je nahrazen modelem novým – nahromaděná masa zla, která se objevila jako *deus ex machina*, je odstraněna Božím milosrdenstvím skrze obětovaného Krista vírou v toto milosrdenství.

Zajímavé je, že Benedikt přiznává, že tento nový model pojetí Božího milosrdenství pochází ze „zjevení“ sestry Faustiny. Toto zjevení bylo Svatým officiem pod vedením kardinála Ottavianiho cenzurováno (tehdy bylo Svaté officium na rozdíl od pokoncilní Kongregace pro nauku víry skutečně zárukou pravověrnosti, dnes se na posouzení pravosti zjevení touto spolehnout nelze), přesto bylo neposlušnými biskupy dále šířeno, mezi nimi kardinálem Karolem Wojtyłą. Když byl jako Jan Pavel II. zvolen papežem, jednou z prvních aktivit bylo zrušení cenzury týkající se sestry Faustiny a další šíření těchto „zbožností“ z papežské autority. Benedikt XVI. se s tímto novým pojetím také identifikuje a dosvědčuje, že je to i pojetí papeže Františka. Je to opět doklad toho, jakým nebezpečím je od teologie emancipovaný aparicionismus a že je nutno varovat se všech poselství, která nebyla spolehlivou církevní autoritou, tj. před koncilem, dostatečně prozkoumána a schválena.

Celé pojednání Benedikta o Božím milosrdenství je protkáno mnoha sofismaty a směšování přirozené a nadpřirozené roviny na mnohem nižší úrovni, než jsme obvykle u Josepha Ratzingera zvyklí.

2./ K otázce zodpovědnosti za hříchy a zlo cituje Benedikt XVI. nejmenovaného „katolického theologa“, který napsal, že „Kristus netrpěl pro hříchy lidí, nýbrž současně smyl vinu Boží“. Přesto, že se Benedikt s tímto bohorouhavým výrokiem zcela neidentifikuje, navazuje na jeho úvahu v další otázce: „Když jsem předtím citoval jednoho theologa, který míní, že Bůh pro svoji vinu na světě musel trpět, tak přeci v tomto převrácení perspektiv vystupuje pravda: Bůh nemůže masu zla, která vznikla skrze svobodu, kterou On sám dal, jednoduše nechat stát.“ Tento výrok vychází z naprosto falešného pojmu lidské svobody jakožto svobody indiferentní, který je odsouzen katolickou Církví jakožto základ liberalismu. Svoboda dle učení Církve byla dána Bohem tvorům k tomu, aby ho ctili a tak došli věčné spásy, a nikoliv ke vzpouře proti Bohu ve hříchu – porušení či odmítnutí stvořitelského řádu. Zlo vzniklo zneužitím svobody ke vzpouře proti nanejvýš dobrému a svatému

Bohu, k níž Bůh nezavdal ani té nejmenší příčiny, nejprve ve hříchu Satanově, poté ostatních démonů a svedených lidí. Bůh takto vzniklou masu zla stát nechat může, jak to ostatně učinil s demony, kteří navěky nesou svůj trest. Vykoupení člověka je pouze plodem Božího milosrdenství, ke kterému Bůh není nikterak povinován či nucen. „Jen On sám může skrze vstup do utrpení světa vykoupit,“ jak správně poznamenává Benedikt, ale bez jakékoliv povinnosti, oproti jeho výše uvedeným rouhavým výrokům.

3./ V otázce spásy se Benedikt XVI. nejvíce odvolává na Henriho de Lubaca a identifikuje se s jeho christologickou herezí: „Vykupitel sestoupil na zem ze soucitu s lidským pokolením. Vzal na sebe naše vášně (*passiones*) dřívě, než trpěl na kříži, dokonce dřívě, než na sebe ráčil vzít naše tělo: kdyby je nepociťoval, tak by nepřišel, aby měl podíl na našem životě... Otec sám není bez vášní. Když k němu voláme, zná slitování a soucit. Trpí utrpením lásky.“ Bůh je čistý duch, nemá vášně a ve své dokonalé blaženosti nemůže trpět, protože jinak by byla jeho blaženost nedokonalá. Vášně, *passiones*, jsou vlastní tvorům. Bůh je plnost dokonalé lásky, z níž pramení Jeho milosrdenství, je v dokonalém souladu se spravedlností, neboť v Bohu není žádná nedokonalost. Pro vtělení Krista bylo důvodem Boží milosrdenství všech tří božských osob, aby druhá božská Osoba v lidské přirozenosti vykonala zadostiučinění za hříchy lidí. Dokonale ovládané vášně – *passiones* – zakoušel Kristus až ve své lidské přirozenosti.

V předposlední otázce se Benedikt vyjadřuje o tom, zda platí stále nauka Tridentského koncilu o soudu nad dobrými a zlými (už způsob položení otázky dokládá ztrátu víry autora této otázky), která byla základem pro rozjímání sv. Ignáce o pekle v exerciciích a inspirací misijní činnosti sv. Františka Xaverského, který „byl přesvědčen, že musí mnoho nevěřících zachránit před strašným osudem věčného zavržení“. Na to Benedikt odpovídá: „V tomto bodě je v chodu hluboko jdoucí vývoj dogmatu... Vědomí, že Bůh nemůže všechny nepokřtěné nechat padnout do zavržení, a také čistě přirozená blaženost pro ně“ (toto ovšem nikdy nebylo ohledně dospělých nepokřtěných učení Církve) „není žádnou skutečnou odpovědí na otázku bytí člověka, se v posledním půlstoletí plně prosadilo. Když ještě velcí misionáři v 16. století byli přesvědčeni, že nepokřtění lidé jsou navždy zatraceni, a odtud se odvíjela dynamika jejich misijního nasazení, tak toto vědomí se v katolické Církvi definitivně zhroutilo s II. vatikánským koncilem.“ V důsledku toho došlo ke zhroucení misí a vyvstala otázka, proč ještě věřit, vzhledem k nepopulárním požadavkům křesťanské morálky, jak trefně Benedikt popisuje důsledky toho, co považuje za legitimní vývoj dogmatu. Zde na zásadním úhelném kamenu učení Církve, že mimo Církev není spásy, bez obalu předvádí, že jeho *hermeneutika kontinuity* znamená kontinuální přechod od dogmatu k jeho popření a v důsledku toho nejprve ke ztrátě víry, což přináší ztrátu morálky. Svědectví, že to vše je dílem Koncilu, je svědectvím Kaifášovým, jenž jako velekněz prorokoval, že jeden musí zemřít za lid.

Nicméně po ztrátě pravověrného motivu, proč ještě věřit, se Benedikt zamýšlí nad touto otázkou. Rahnerovu nauku o *anonymních křesťanech* odmítá jako nedostatečnou odpověď, odmítá i pluralistické náboženské teorie. Nejlepší, i když ne zcela úplné řešení nalézá u Henriho de Lubaca v myšlence zastoupení. „Kristus, který byl jeden, je tu pro všechny a křesťané, kteří dle velkého obrazu sv. Pavla představují Jeho Tělo v tomto světě, mají podíl na Jeho *být pro*. Křesťan není takřkajíc pro sebe sám, ale pro druhé. Neznamená to zvláštní vstupenku ke vstupu do věčné blaženosti, nýbrž poslání k spolunesení celku. Co člověk potřebuje ke spáse, je otevřenost pro Boha, vnitřní čekání a vykročení k němu, a to znamená obráceně, že s Pánem, který nás potkal, jdeme k druhým a zkusíme jim činit viditelným příchod Boží v Kristu.“ Ovšem ke spáse nestačí slyšet o Kristu, je nutno uvěřit a nechat se pokřtít, to je řádná cesta spásy. Mimořádná cesta je skrze křest krve, tj. mučednictví nepokřtěného pro Krista, nebo křest touhy, což předpokládá minimálně věřit *prima credibilia* – že Bůh jest, jest odplatitelem dobrého a zlého a ve věčný život. K tomu musí přistoupit dokonalá lítost nad poznávanými hříchy a při poznání pravé víry účinné předsevzetí křtu. Pro mimořádnou obtížnost této cesty jsou právě největším aktem lásky vůči nevěřícím a bloudícím katolické misie. Bez účinného přivtělení ke Kristu s lítostí nad hříchy spása není možná, v tomto ohledu je učení Henriho de Lubaca, pozitivně prezentované Benediktem XVI., jednoznačně bludné. Opravdu katolictví theologové vždy předpokládali, aniž by se z toho radovali, že množství zavržených lidí je větší než spasených. To ukázala malým vizionářům pro Benedikta zřejmě ještě předkoncilně zatížená Panna Maria ve Fatimě ve vidění pekla: „Duše zavržených padají do hlubin pekla jako listí na podzim.“

Benedikt pokračuje vysvětlením: „Můžeme toto *být pro* abstraktně učinit srozumitelnějším. Je důležité pro lidstvo, aby v něm byla zastoupena pravda, aby byla věřena a žita. Aby se pro ni trpělo. Aby se pro ni žilo. Tyto reality září do světa jako celku a nesou ho. Myslím, že v současné situaci nám bude stále srozumitelnější slovo Páně Abrahamovi, že bude stačit deset spravedlivých, aby město přežilo, ale že se zničí, pokud tento malý počet bude ještě snížen.“ V kontinuální návaznosti tohoto výkladu na tezi, že *Bůh nemůže všechny nepokřtěné nechat padnout do zavržení*, je v logice věci, že se toto vysvětlení týká i otázky spásy člověka. Ovšem slovo Páně Abrahamovi se týkalo pozemského časného trestu za hříchy, zničení města, ale neznamenalo pro deset spravedlivých spásu ostatních obyvatel. A při trestu nebylo vyloučeno obrácení některých přesto, že pozemskému trestu neušli. Tak i v současnosti, pokud dochází k velkému odpadu od víry, nejsou ti, kteří zůstávají věrní, zárukou spásy ostatních, ale mohou vyprošovat zmírnění pozemských trestů a svědčit o Kristu k obrácení a spáse.

V celém textu je mnohem více problémových míst, ale už výše citované ukazuje modernistické manipulace, mísení přirozené a nadpřirozené roviny. Sofistikovaný styl, typický pro všechny učené heretiky, nemůže zakrýt podstatné – ztrátu katolické víry autora, která se takto projevila až po odstoupení z papežského úřadu.

Vzhledem k tomu, že Joseph Ratzinger byl koncilním poradcem, prefektem Kongregace pro nauku víry a papežem, je tento text důležitým svědectvím, jak obskurní theologické pozadí současná krize Církve má a jak se naplňují slova Panny Marie v La Salette, že „Řím ztratí víru“.

Benedikt XVI., jenž odhalil v tomto interview svoji tvář, také ukázal, jak iluzorní a marná je naděje těch, kteří věřili v jeho konzervativismus.

Nyní k radostným záležitostem našeho českého apoštolátu. Vysvěcení ctihodného pána Filipa Marady na podjáhna a posléze na jáhna je definitivním závazkem k duchovnímu stavu pátého českého člena našeho Kněžského bratrstva. Začátkem června zavítal do Brna náš generální představený Msgr. Bernard Fellay, aby udělil svátost biřmování 35 biřmovancům a učinil je tak vojíny duchovního boje za spásu duší. Při té příležitosti se seznámil se současným stavem apoštolátu u nás a spolu se superiorem distriktu, P. Stefanem Freyem, jenž generálního představeného doprovázel, jsme v příjemné atmosféře prohodili možnosti jeho dalšího rozvoje.

V Dědictví Svatováclavském vyšlo opět několik titulů. Tradiční kalendář na rok 2017 s kalendáři dle misálu 1962 včetně diecézních proprií a rubrikami pro mši sv. vychází jako jubilejní k výročí zjevení Matky Boží ve Fatimě. Nově jsme vydali *Tomáškův katechismus*, tentokrát nově vysázený dle verze z roku 1960. Pro pravidelný duchovní život a každodenní rozjímání v duchu ignaciánské spirituality je vhodnou pomůckou kniha *Myšlenka na den* v menším formátu v pevných deskách.

V srpnu nás čeká již tradiční Svatoprotekopská pouť a 28. září v Praze Svatováclavská slavnost s procesím na Vyšehrad k soše sv. Václava, kterou uctíme našeho hlavního patrona.

Svátek sv. Václava také zakončuje letošní 700leté jubileum narození Otce vlasti císaře a krále Karla IV., který v obětování české královské koruny sv. Václavovi tomuto světcovi navždy poručil vládu nad Českými zeměmi. Myšlenka, že pozemskému panovníkovi je vláda pouze propůjčena z nebes, že moc nemá sám pro sebe, ale pro blaho svěřeného lidu a musí se z ní neustále před Bohem zodpovídat, je vždy aktuální. I současná, v 19. století zavedená, společná správa koruny mocí světskou i církevní, zastupující celou společnost, vyjádřená v úřadu sedmi nositelů klíčů, je symbolem ideální spolupráce obou mocí při fungování státu – v současnosti bohužel jen symbolem bez praktického uplatnění. Česká královská koruna tím, že na hlavu královen byla vsazována okněžněnou abatyší svatojiřskou, symbolizuje i celospolečenský význam žen jako nositelek jak tělesného, tak duchovního mateřství, vyjadřuje, že jim přísluší patřičné místo i ve veřejném životě, aby mu dodávaly teplo rodinného krbu, aby domov naší vlasti byl prostoupen láskou mateřského srdce. Společnost se dobře obejde bez emancipovaných bojovnic, ale nebude-li mít ženy – matky, tak bude nesnesitelně nelidská.

Správa Pražského hradu pořádá k tomuto jubileu čtyři doporučené výstavy, dvě se týkají Svatováclavské koruny a dvě Svatovítské katedrály, a k nim vydala čtyři zajímavé publikace.

Nakonec chci ještě předeslat pozvánku na oslavu 25. výročí působení Kněžského bratrstva sv. Pia X. v Českých zemích. Slavnou mši sv. bude celebrovat v Kongresovém centru v Praze ve stejném sále, v němž byla první veřejná mše sv., superior distriktu P. Stefan Frey, poté bude následovat moje přednáška o začátcích a prvních letech našeho apoštolátu.

S kněžským požehnáním

P. Tomáš Stritzko FSSPX

Co si máme myslet o úctě k Božímu Milosrdenství?

P. Peter R. Scott FSSPX

(převzato z časopisu *The Angelus* – červen 2010,
redakčně zkráceno)

Papež Jan Pavel II. tuto úctu podporoval a úspěšně dosáhl toho, že 15. dubna 1978 byl zrušen její zákaz a že dokonce zavedl svátek Božího Milosrdenství do *Novus Ordo*. ... Skutečnost je taková, že tato úcta nejen že nebyla před II. vatikánským koncilem schválena, ale byla odsouzena, a to i navzdory tomu, že samotné modlitby korunky Božího Milosrdenství neobsahují věroučné omyly.

Odsouzeno Svatým officiem

K této záležitosti vydal Řím dva dekrety, oba v době papeže Jana XXIII. Nejvyšší kongregace Svatého officia na plenárním zasedání konaném 19. listopadu 1958 vydala následující rozhodnutí:

1. Není zřejmá nadpřirozená povaha zjevení, jichž se dostalo sestře Faustíně.
2. Nemá být zaveden žádný svátek Božího Milosrdenství.
3. Je zakázáno rozšiřovat obrazy a spisy, které propagují tuto úctu, v podobě obdržené sestrou Faustínou.

Druhý dekret Svatého officia byl z 6. března 1958, přičemž stanovil následující:

1. Šíření obrazů a spisů podporujících úctu k Božímu Milosrdenství v podobě předložené touto sestrou Faustínou bylo zakázáno.

2. Je ponecháno moudrosti biskupů, aby posoudili otázku způsobu odstranění zmíněných obrazů, které jsou již rozšířeny k veřejné úctě.

Co v případě této úcty zabránilo tomu, aby Svaté officium uznalo její božský původ? Dekrety to neříkají, ale zdá se, že důvod spočívá v tom, že je zde kladen takový důraz na Boží milosrdenství, že to až vylučuje Jeho spravedlnost. Naše hříchy a závažnost urážky, kterou vůči Bohu působí, se odsouvají stranou jako něco, co je bez větších následků. Tím se opomíjí či zatemňuje hledisko dostiučinění za hřích.

Pravým obrazem Božího milosrdenství je Nejsvětější Srdce Ježíšovo, probodené kopím, korunované trním, z něhož kane Nejdrahocennější Krev. Nejsvětější Srdce volá po smírné úctě, jak také papežové vždy žádali. To ale není případ úcty k Božímu Milosrdenství. Jeho obraz nemá srdce. Je to jako Nejsvětější Srdce bez srdce, bez dostiučinění, bez toho, že by byla jasně patrná cena za naše hříchy. To je to, co činí tuto úctu velmi neúplnou a vzbuzuje v nás pochybnost o jejím nadpřirozeném původu, bez ohledu na dobré úmysly a osobní svatost sestry Faustiny. Tato nepřítomnost potřeby dostiučinění za hříchy je zjevná z podivného příslibu osvobození ode všech časných trestů za hříchy pro ty, kdo konají pobožnosti o první neděli po Velikonocích ve tři hodiny odpoledne. Jak by mohla být taková pobožnost mocnější a lepší než plnomocný odpustek, uplatňující mimořádný poklad zásluh svatých? Jak by mohla nevyžadovat jakožto podmínku to, že vykonáme vlastní kající skutek? Jak by mohla nevyžadovat zřeknutí se i všedního hříchu, což je nezbytné k získání plnomocného odpustku?

Domýšlivost ve spisech sestry Faustiny

Vydaný *Deníček* sestry M. Faustiny Kowalské *Boží Milosrdenství v mé duši* (české vydání: Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2001) také naznačuje několik důvodů pro vážné zpochybnění nadpřirozeného původu více než 640 stran obsáhlých a opakovaných zjevení a poselství. Charakteristickým rysem každého pravého mystika, který obdržel nadpřirozené milosti, je vždy hluboká pokora, pocit nehodnosti, vědomí a vyznání závažnosti svých hříchů. Právě tato pokora vykazuje v deníku sestry Faustiny podivné nedostatky. Například 2. října 1936 tvrdí, že „Pán Ježíš“ k ní prohodil tato slova: „Nyní vím, že mě nemiluješ kvůli milostem nebo darům, ale že dražší než život je ti má vůle; proto se s tebou spojuji tak těsně, jako s žádným jiným tvorem“ (§707, s. 313). To v každém případě vypadá jako osobování si většího spojení s Ježíšem, než jaké je u kohokoliv jiného, dokonce většího než u blahoslavené Panny a určitě většího než u všech ostatních svatých. Jaká je to povýšenost věřit takovému tvrzení, neřkuli trvat na tom, že přišlo z nebes!

V dubnu 1938 četla sestra Faustina o kanonizaci sv. Ondřeje Boboly a byla naplněna touhou a zalita slzami, aby i její kongregace směla mít svého vlastního světce. Potom tvrdí následující: „A Pán Ježíš mi řekl: –Neplač. Ty jsi“ (§1650,

s. 599). To jsou slova, která by s největší jistotou nepotvrdil žádný pravý světec, ale spíše by poukazoval na svou hříšnost a na nehodnost své kongregace. Tato domyšlivost v jejích spisech není ojedinělá. V několika případech chválí sama sebe slovy, která údajně vyslovil Ježíš. Poslechněte si například tuto vnitřní promluvu: „Milovaná perlo mého Srdce, vidím tvou lásku, tak čistou, více než andělskou, více proto, že bojuješ. Kvůli tobě žehnám světu“ (§1061, s. 421). 23. května 1937 popisuje vidění Nejsvětější Trojice poté, co uslyšela hlas, který řekl: „Řekni generální představené, ať s tebou počítá jako s nejvěrnější dcerou řádu“ (§1130, s. 437). Proto nás sotva překvapí to, že si sestra Faustina nárokovala vynětí z osobního i Posledního soudu. Již 4. února 1935 se dovolávala toho, že slyšela ve své duši tento hlas: „Ode dneška se neboj Božího soudu, neboť souzena nebudeš“ (§374, s. 194). K tomu se přidružuje absurdní tvrzení, že sv. hostie třikrát opustila svatostánek a spočinula na jejích rukou (§44, s. 50), takže musela sama otevřít svatostánek a vložit ji tam nazpět, a tak vypráví příběh o domyšlivosti ohledně Boží milosti, která překračuje veškerou rozumnost, a dokonce to má být jednání osoby údajně obdařené bezpočtem opakovaných mystických a nadpřirozených milostí. Možná není náhoda, že papež Jan Pavel II. podpořil tuto úctu¹, neboť velmi odpovídá zaměření ve smyslu encykliky *Dives in misericordia*. Ve skutečnosti jeho teologie velikonočního tajemství, kterou učil, odsouvá stranou veškeré úvahy o závažnosti hříchu a o potřebě pokání, zadostiučinění vůči Boží spravedlnosti, a tudíž také mše sv. jakožto smírné oběti, a stejně tak o potřebě získávání odpustků a konání kajících skutků. Protože Bůh je nekonečně milosrdný a nepočítá naše hříchy, je toto vše považováno za bezdůvodné. To není katolický duch. Musíme konat dostiučinění za své hříchy a za hříchy celého světa, jak opakovaně žádalo Nejsvětější Srdce v Paray-le-Monial. To, co přinese obrácení hříšníků, je obnovování našeho zasvěcení Nejsvětějšímu Srdci a časté smírné svaté hodiny. Tímto způsobem můžeme spolupracovat na šíření Jeho království milosrdné lásky, protože je to dokonalé uznání nekonečné svatosti Boží velebnosti a úplné podřízení se Jeho oprávněným požadavkům. Milosrdenství má význam jen tehdy, když chápeme cenu našeho vykoupení.

¹ Viz nejnověji svědectví v interview s Benediktem XVI. z letošního roku, které je komentováno v úvodu letáku.

Kázání biskupa Msgr. Alfonsa de Galarrety při kněžských a jáhenských svěceních v kněžském semináři ve Winoně (USA) dne 3. června 2016

Jak řekl biskup Fellay: Máme-li si vybrat mezi vírou a kompromisem, volba je již učiněna – žádný kompromis!

Dnes je den plný radosti – vznešené, hluboké, křesťanské radosti –, která nás shromažďuje kolem oltáře a kolem oběti našeho Pána, abychom udělili svátost kněžského a jáhenského svěcení v tento sváteční den Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, našeho kněžského ideálu.

Sacerdos alter Christus – kněz je druhý Kristus, který prostřednictvím svátosti Eucharistie dále zachovává přítomnost a dílo našeho Pána, věčného Velekněze. Eucharistie jako svátost zajišťuje trvání Vtělení, přítomnosti našeho Pána mezi námi. Jako oběť zajišťuje trvání vykoupení, kříže našeho Pána.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo je předmětem kázání a apoštolátu kněze. Ale je současně také formou a modelem kněžské spirituality a činnosti. Sv. Pavel chce, abychom znali nevyčerpatelné poklady moudrosti, umění, svatosti a lásky, jež jsou skryty v Nejsvětějším Srdci Ježíšově.

Kněžské Srdce Ježíšovo nám říká: „Já jsem cesta a pravda a život“

Náš Pán sám nám zjevuje tyto poklady svého kněžského Srdce, když říká: „Já jsem cesta a pravda a život“² Ne *jedna* z cest nebo *jedna* z pravd nebo *jeden* z životů, ale *ta* Cesta, *ta* Pravda, *ten* Život.

Sv. Augustin říká, že náš Pán je Cesta jakožto člověk a Pravda a Život jakožto Bůh. Z toho důvodu je náš Pán současně naše vlast i cesta do vlasti.

Náš Pán je Cesta, protože nikdo nemůže přijít k Otci, leč skrze Něho. On je Cesta, protože On je Velekněz, který smiřuje lidi s Bohem. On je jediný Prostředník. On je Cesta skrze své kněžství, své kralování a svou Církev, jedinou Nevěstu a tajemné Tělo Kristovo, a neexistuje žádná jiná cesta k dosažení Boha.

Náš Pán je také Pravda, vtělená Moudrost, Světlo bez zatemnění, bez omylu a lži: „Já jsem se k tomu narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo jest z pravdy, slyší hlas můj.“³ Náš Pán zemřel na kříži, aby vydal svědectví této pravdě. On je pramenem veškeré pravdy.

² Jan 14,6.

³ Jan 18,37.

On je také Život – Vzkříšení a Život: „Já jsem přišel, aby měli život a měli hojnost.“⁴ Náš Pán je nadpřirozený život duší skrze svou milost, své ctnosti a svou svatost, skrze svou oběť, která je pramenem všech milostí a svatosti.

Důkaz toho, že kněz je apoštolem Srdce Ježíšova, nám poskytuje shoda, která existuje mezi tím, co nám náš Pán říká, a mocí, kterou kněz dostává spolu se svátostným charakterem a milostí.

Kněz má trojí moc: *potestas regendi, potestas docendi, potestas sanctificandi*. Moc vládnout, vést duše po cestě, jíž je náš Pán Ježíš Kristus. Moc učit pravdu, jen pravdu, celou, nadpřirozenou pravdu. Moc zprostředkovávat duším milost a posvěcovat je v našem Pánu Ježíši Kristu, moc přinášet svatou mešní oběť.

Uvědomění si těchto tří mocí a jejich vztahu k pokladům Nejsvětějšího Srdce zároveň dokazuje a vysvětluje, proč řešení současné krize Církve spočívá v katolickém kněžství, v jeho svatosti a věrnosti.

Liberální, modernistický duch, který pronikl do Církve, je v protikladu k našemu Pánu a jeho dílu.

Náš Pán je Cesta – ale náboženská svoboda rozkládá společenské království Kristovo. Církev je jedinou cestou ke spáse, avšak moderní duch to relativizuje a vede k náboženské lhostejnosti.

Dnes: naukový relativismus vede k morálnímu relativismu

Situace v Církvi je jasná: je přítomen naukový, dogmatický relativismus, který na druhé straně vede k relativismu v morálce a vyústí uje do přijímání a podpory hříchu a pohoršení.

Jasným příkladem této skutečnosti je otázka podávání sv. přijímání rozvedeným a rádo by „znovusezdaným“. V Církvi existuje nový přístup vůči těmto *de facto* svazkům, navíc nepřirozeným. Je to nepředstavitelná situace, přímo v rozporu s naším Pánem jako Životem, Pravdou a Cestou.

Jestliže církevní autority dosáhly bodu, kdy nazývají zlo dobrem, je tomu tak proto, že nejprve nazývaly omyl pravdou. To vše spolu souvisí – mezi všemi těmito věcmi je souvztažnost, logika, příčinnost.

Náš Pán nás naučil, že strom se pozná po ovoci a že dobrý strom nese dobré ovoce.⁵ Proto pokud je ovoce trpké, shnilé, je svodem k hříchu, potom je velmi jisté, že strom, z něhož pochází, je strom špatný. A je-li strom špatný, je to proto, že bylo špatné semeno.

Problém, který dnes zažíváme v Církvi, není sice jen problémem následků, nicméně všechno po koncilu je špatný strom a to vše je ve skutečnosti obsaženo v jeho semeni, což je Druhý vatikánský koncil.

Jsme-li dnes svědky skandálu s podáváním sv. přijímání rozvedeným a „znovusezdaným“, jde to na vrub pokoncilního zákonodárství a praxe, které

⁴ Jan 10,10.

⁵ Viz Mt 7,16-17.

umožnily převrácení cílů manželství, oslabily jeho nerozlučitelnost a vnesly do něj personalismus prostřednictvím vynálezu nového dobra manželství: osobního dobra manželů.

Všechny tyto nauky, které nyní již několik let pronikají do Církve, jsou obsaženy v koncilu, v konstituci *Gaudium et spes*, která tyto principy zakotvuje. A pokud současný papež dovoluje všechny tyto věci, vidíme v tom jen homogenní vývoj omylu.

„Máme-li si vybrat mezi vírou a kompromisem, volba je již učiněna – žádný kompromis!“

Současně jsme ohromeni tím, že v Církvi není žádná všeobecná reakce proti těmto opatřením, že neexistuje žádná skupina biskupů nebo kardinálů, kteří by se veřejně postavili proti tomuto pohoršení. To ukazuje závažnost modernismu, který nejprve odzbrojí a poté přinutí zmizet protilátky.

Před nedlouhou dobou se papež František cítil povinen opravit slova arcibiskupa Pozza, přičemž prohlásil, že uznání FSSPX je možné, avšak jen s předchozím přijetím II. vatikánského koncilu, protože ten „má svou hodnotu“.⁶

Hierarchický představený arcibiskupa Pozza, kardinál Müller, vysvětluje⁷, že být katolíkem znamená pro člověka přijmout papeže a koncil – náboženská svoboda,

⁶ Rozhovor papeže Františka v *La Croix* ze 16 května 2016:

„Otázka: Byl byste připraven jim udělit personální prelaturu?“

Papež František: To je možné řešení, ale nejprve s nimi musíme uzavřít základní dohodu. Druhý vatikánský koncil má svou hodnotu. Postupujeme vpřed pomalu, trpělivě.“

⁷ Viz rozhovor kardinála Müllera z června 2016 ve znění dle *Herder Korrespondenz*, znovu zveřejněný rakouskými internetovými stránkami *Kathpress* 24. května a téhož dne citovaný Edwardem Pentinem v *National Catholic Register*:

„...kardinál Müller, jehož trvání na tom, aby FSSPX přijalo koncilní učení, je vyjádřeno ještě jasněji než v případě Svatého otce, řekl *Herder Korrespondenz*, že člověk nemůže ignorovat koncil jakožto ‚pouze pastorační tlachání‘ jen proto, že nepřijal žádná závazná dogmata. Prefekt Kongregace pro nauku víry řekl, že žádný papež nikdy nevyhlásil Kristovo Vzkříšení *ex cathedra* za [neomylné] dogma, a přesto ‚náleží k jádru křesťanství, je jeho základem‘. ‚Klíčové výroky, i když nejsou vyhlášeny *ex cathedra* [a tudíž neomylné], jsou pro nás katolíky přesto závazné,‘ řekl a dodal, že je ‚nepřijatelné přijímat jedno a odmítat druhé.‘“

„Kardinál Müller v rozhovoru také řekl, že člověk nesmí být fascinován každým kázáním biskupa či papeže. Pouze učitelský úřad, který deklaruje víru, musí být přijímán, zdůraznil kardinál podle zprávy *Kathpressu*.“

„Náboženská svoboda jako základní lidské právo a svobodu chránit náboženství s ohledem na nadpřirozené zjevení Ježíše Krista uznává každý katolík bez výhrad,‘ řekl ve vztahu k příslušným koncilním deklarácím.“

ekumenismus atd. jsou naukou, obecnou naukou, to znamená naukou víry. Srovnává to s případem Vzkříšení našeho Pána; je to pravda víry, ale taková, která nebyla výslovně definována. A uzavírá slovy, že vyžadovat přijetí koncilu není nerozumné a nemělo by být pro FSSPX nepřekonatelnou překážkou. Ve skutečnosti je toto přijetí přesně to, co by nás přivedlo k „plnému společenství“ – ke společenství v omylu. Je potom jasné, že podmínkou je přijetí koncilu a toho, co přišlo po koncilu.

Proto je tedy jasné, že boj pokračuje. Jak řekl náš generální představený, biskup Fellay, máme-li si vybrat mezi vírou a kompromisem, volba je již učiněna – žádný kompromis!⁸

Bůh může zajisté změnit okolnosti a postavit nás do jiné situace. To je naše pevná naděje. Ale současná skutečnost je taková, jaká je.

Nejsvětější Srdce – Srdce smírné

Konečně je Nejsvětější Srdce Ježíšovo také, a to podstatně, Srdce Vykupitele, Srdce smírné. Sv. Markéta Marie říká, že náš Pán jí ukázal, že existuje dvojí svatost, svatost lásky a svatost spravedlnosti, a obojí svatost je nutná a přísná, každá svým způsobem.

Existuje dvojí svatost a smír, spravedlnosti a lásky, a kněz musí sám sebe obětovat spolu s naším Pánem za vykoupění lidí a na smír. Náš Pán sám dal svým apoštolům toto zlaté pravidlo, když řekl: „A já posvěcuji sebe sama za ně, aby i oni posvěceni byli v pravdě.“⁹

To musí být náš přístup k těm, kdo mají na starost rodinu Církve, k autoritám. To je řešení oněch omylů a slabostí, které pranýřujeme. Máme klíč ve svém ztotožnění se s kněžským Srdcem Ježíšovým.

„Uznání Druhého vatikánského koncilu ‚není nerozumná vysoká laťka‘, kterou je třeba zdolat, řekl a dodal, že by to měl být spíše ‚odpovídající prostředek pro vstup do plného společenství s papežem a biskupy ve společenství s ním‘.“

„Prefekt Kongregace pro nauku víry dále tvrdil, že vztah papeže Františka k FSSPX se neliší od vztahu emeritního papeže Benedikta XVI. ‚Hledí na tyto a podobné skupiny jako na katolíky, ale dosud na cestě k plné katolické jednotě.‘“

⁸ Rozhovor biskupa Fellayho pro *National Catholic Register* z 13. května 2016:

„Neusiluji o tuto kanonickou regularizaci jako o něco absolutního. Pro mne je to něco daného, máme právo ji mít, ale proto, abychom jí dosáhli, nepřistoupíme na kompromis, na poškození víry, církevní disciplíny. Pokládáme za nespravedlnost, když nám ji nedávají, a proto se dovoláváme našeho stanoviska. To je vše. A tak, když budeme postaveni před volbu, řekněme, mezi zachováním víry a kompromisem, je jasné, co učiníme. Kompromis neučiníme.“

⁹ Jan 17,19.

Jak říká sv. Jan, musíme věřit v lásku, v lásku našeho Pána. Musíme důvěřovat v mocnou pomoc Jeho milosti. Musíme odpovídat láskou a s láskou, darem s naším vlastním darem, obětí s naší vlastní obětí. To je cesta vykoupění a obnovy.

Pojďme k Neposkrvněnému Srdci Panny Marie, k Srdci Matky, plnému lásky, dobroty, milosrdenství, stálosti a trpělivosti, takovému, jaká je mateřská láska. A její Srdce je tou nejjistější, nejdokonalejší a nejkratší cestou k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Amen.

(Zdroj: FSSPX/USA – mezititulky a poznámky od *DICI* z 13. června 2016.)

Modernismus (2. část)

P. Stefan Frey FSSPX

*Oprava chyby v textu 1. části studie, zveřejněné v minulém Informačním letáku FSSPX (č. 150/červen–červenec 2016): na str. 24 nahoře v druhém bodu má začátek věty správně znít takto: „Všichni klerici, kteří jsou připuštěni k vyšším svěcením, mají povinnost **Antimodernistické přísahy**, kterou bylo třeba skládat před každým vyšším svěcením...“*

II. Neomodernismus

1. Dějiny neomodernismu

Neomodernismus se vyvinul především na školách¹⁰ jezuitů a dominikánů, na nichž – bez ohledu na pokyny papežů a papežská odsouzení – se nestudovala scholastická nauka, ale Blondel, de Lubac, S. J., Congar, O. P., atd. Oficiální scholastická studia byla na mnoha místech již jen fasádou.

Peter Henrici, S. J. (světící biskup v Churu ve Švýcarsku): „Studijní podklady ve starém (scholastickém) stylu se nanejvýš jen prolistovaly! Největším zájemcům o teologii doporučoval studijní prefekt jako prvotní četbu první dvě kapitoly z knihy Henriho de Lubaca *Surnaturel* – z nejkázanější ze „zakázaných knih“! – a potom jeho *Corpus mysticum*, aby získali cit pro to, že stejně znějící výroky mohou mít v jiných dobách a v jiném kontextu zcela jiný smysl. Současně se ve fundamentální teologii u jiného profesora diskutovalo o možnostech vývoje dogmat a byl podtržen význam živé

¹⁰ Neomodernistickými středisky byly *dominikánský konvent Le Saulchoir* v Tournai v Belgii, kde od roku 1920 vyučovali *Chenu* (1895–1990), 1942 zbaven úřadu, jeho hlavní dílo se dostalo na Index, byl koncilním expertem na II. vatikánském koncilu), a *Congar*, a *jezuitská kolej La Fourvière* u Lyonu, kde vyučoval Blondelův žák *de Lubac* (1896–1991; koncilní poradce, 1983 kardinál).

tradice (a ne pouze učitelského úřadu). ... V ekleziologii jsme poznali ... již brzy, že encyklika *Mystici Corporis* vytyčila hranice Církve zjevně příliš úzce. ... Yves Congarova *Vraie et fausse réforme dans l'Eglise* a jeho *Jalons pour une théologie du laïc* byly takřka povinnou četbou.¹¹

Henri Bouillard, S. J. (spolubojovník Lubacův): „I když jsem byl již profesorem, byly veškeré moje přednášky rozsáhle inspirovány blondelským myšlením. Také další teologové se již dávno předtím upsali tomuto směru a jiní je následovali. Nemusím proto podávat svědectví o tom, co mě Blondel naučil, nýbrž o tom, že ovlivnil mnoho teologů a skrze ně teologii vůbec.“¹²

Takto tedy novátoři katolickou teologií pohrdali a ji potírali, aniž by jí kdy porozuměli:

„Nemyslíme si, že spisovatelé, o nichž jsme hovořili [de Lubac, Bouillard atd.], se vzdávají nauky sv. Tomáše; oni ji totiž nikdy nepřijali, protože jí nikdy správně neporozuměli. To je bolestné a znepokojivé“ (Garrigou-Lagrange: *La nouvelle théologie où va-t-elle?*, 1946).

Novátoři měli svoji „válečnou taktiku“, aby unikli odsouzení Římem: Navenek je třeba vždy budít dojem formální poslušnosti. Dokud nebudou nové nauky oficiálně uznány, musí se při jejich šíření postupovat opatrně.

Pius XII. píše v *Humani generis* (č. 12): „Přestože si tito autoři v publikovaných knihách počínají obvykle opatrně, otevřeněji však již hovoří v pojednáních soukromě vydaných, na přednáškách a schůzích.“

Příklad: Blondelovy spisy nebyly na knižním trhu, ale byly pod rukou rozmnožovány a dávány dál. Když byl Blondel napaden, vždy se hájil, působil zdáním pravověrnosti, říkal: „Špatně jste mi rozuměli“, stále znovu poskytoval vysvětlení...

Díky této taktice ovládla nová teologie nenápadně teologické vysoké školy a tím i mladé duchovenstvo, až se jí na II. vatikánském koncilu podařil oficiální průnik – ačkoliv až do koncilu a dokonce ještě na koncilu (*Optatam totius*) byla předeepsána scholastická teologie.

V návaznosti na sv. Jeronýma („Svět procitl jako ariánský a zavzdychal nad tím“) lze říci: „Katolický svět procitl v době II. vatikánského koncilu jako modernistický a ani nezavzdychal!“

Tak výrazný úspěch by však nebyl možný, kdyby biskupové a vysoce postavení preláti ve Vatikánu (Giovanni Battista Montini) neomodernisty nechránili a dokonce nepodporovali.

¹¹ *Die neue Theologie [Nová teologie]*. Les amis de St. François de Sales, s. 262.

¹² *Centre d'Archives Maurice Blondel*, Journées d'Inauguration, 30–31 mars 1973. Textes des interventions, s. 41.

2. „Otcové“ neomodernismu

a) Maurice Blondel a jeho filosofie akce (+1949)

Blondel byl 30 let profesorem filosofie v Aix-en-Provence, kde roku 1949 zemřel. Představoval svou filosofii jako apologetickou metodu, aby získal „moderního člověka“:

„Klasický důkaz, který předpokládá objektivní filosofii, nedělá žádný dojem na tyto duchy, nasycené pozitivismem a kanciánstvím. Jestliže chce člověk zachraňovat duše, musí je hledat tam, kde se nacházejí; pokud upadly do subjektivismu, tak je musí hledat právě tam“ (*L'Action*).

Jako milosrdný Samaritán se chtěl sklonit před „moderním člověkem“, avšak potom sám uvízl v omylech moderní filosofie.

Jeho hlavní teze:

1) Evolucionismus

Blondel nastolil novou definici pravdy: *adaequatio realis mentis et vitae* [soulad rozumu se životem]. To odpovídá modernistické tezi, podle níž pravda není méně neměnná než sám člověk, ale vyvíjí se s ním, v něm a skrze něho.¹³

2) Imanentismus

„Do člověka nemůže proniknout nic, co z něho nevychází a nějakým způsobem neodpovídá jeho potřebě rozvoje.“

Immanentismus je nábožensko-filosofickým základem nauky o všeobecné spáse: Nadpřirozenost je požadavkem přirozenosti a vlastně je v ní již obsažena. Všichni lidé tak již v sobě nosí zárodek milosti. Je odstraněn rozdíl mezi přirozeným a nadpřirozeným řádem.

3) Skepticismus

Pod záminkou nové apologetiky zavrhuje filosofii bytí, která vysvětluje existenci a poznatelnost objektivní pravdy, jako nástroj nezpůsobitý k oslovení moderních lidí a k jejich přesvědčení pro náboženství.

Blondelovi se neustálým ospravedlňováním a objasňováním a také obratným maskováním svých omylů podařilo uniknout formálnímu odsouzení Římem.

¹³ 1. prosince 1924 odsoudilo Svaté officium tuto novou definici: „Pravda se nenachází v nějakém zvláštním aktu rozumu, v němž by tkvěla shoda s poznaným předmětem [conformitas cum objecto], jak tvrdí scholastici, nýbrž je vždy v procesu vzniku a spočívá v postupném shodování se rozumu se životem [in adaequatio progressiva intellectus et vitae], to znamená ve stálém pohybu, jímž se rozum namáhá interpretovat to, co přináší zkušenost nebo co vyžaduje jednání, a vysvětlit to tím způsobem, že v celém vývoji nikdy není určitý a definitivní výsledek.“ – Velký dominikánský teolog Garrigou-Lagrange snažně prosil v roce 1946 osobním dopisem Blondela, aby „před svou smrtí vzal zpět jím propagovanou definici pravdy, pokud nechce příliš dlouho zůstat v očistci“ (*Centre d'Archives Maurice Blondel*, Journées d'Inauguration, 30–31 mars 1973. Textes des interventions).

b) Henri de Lubac, S. J., otec nové teologie (+1991)

Lubac coby žák a přítel Blondelův přebírá jeho filosofii a vytváří s ním perfektní „intelektuální symbiózu“¹⁴. Platí za zakladatele nové teologie, která se zrodila roku 1946 jeho knihou *Surnaturel*.

Základem pro novou teologii byl imanentistický nástup Blondela, který vedl k „supernaturalismu“, ke spolupůsobení přirozenosti a milosti: člověk je ze své přirozenosti schopen přijmout Boha jako takového. Opomíjí se, že je k tomu bezpodmínečným předpokladem milost jakožto nezasloužený Boží dar.

De Lubac se přitom odvolává dokonce na sv. Tomáše:

„Nic u svatého Tomáše nenaznačuje rozdíl, který později vymyslel jistý počet tomistických teologů, totiž mezi ‚Bohem – Původcem přirozeného řádu‘ a ‚Bohem – Původcem nadpřirozeného řádu‘“ (*Surnaturel*, 1946, s. 264).

Tento základní omyl de Lubaca měl pro jeho teologii velké následky: např. nadpřirozené zjevení skrze Krista je pro něho pouze druhořadá, vedlejší událost:

„Z toho vyplývá, že přísně vzato by pro člověka nebylo nutné žádné jiné zjevení k tomu, aby poznal svého Boha; i mimo jakýkoliv nadpřirozený zásah by toto přirozené zjevení bylo dostatečné“ (*Sulle vie di Dio*, s. 21).

Pád a vyvýšení de Lubaca:

- 1950: jeho teologie byla odsouzena v *Humani generis*;
- krátce poté: ztráta učitelství v Lyonu;
- Jan XXIII. mu učitelství vrátil a jmenoval jej prvním poradcem teologické přípravné komise;
- vlivný peritus (odborný poradce) na koncilu;
- 1983 byl Janem Pavlem II. jmenován kardinálem ve věku 80 let;
- 1991: smrt a glorifikace¹⁵.

¹⁴ A. Russo, italský žák Němce Waltera Kaspera: Korespondence mezi de Lubacem a Blondelem „nám poskytuje příklad intelektuální symbiózy, s jakou se v dějinách myšlení setkáváme jen zřídka“ (*Henri de Lubac: teologia e dogma nella storia: L'influsso di Blondel*. Řím, nakladatelství Studium, s. 307).

¹⁵ Když de Lubac v roce 1991 zemřel, zveřejnil *Osservatore Romano* (5. září 1991) dva telegramy od Jana Pavla II.: V prvním telegramu se říká: „Při vzpomínce na dlouhou, věrnou službu tohoto teologa, který dokázal ve své meditaci o Církvi a moderním světě **přijmout to nejlepší z katolické tradice**, prosím vroucně Krista, našeho Spasitele, aby mu za odměnu daroval svůj věčný pokoj.“ Ve druhém telegramu se píše: „V průběhu let jsem si vážil jeho obsáhlého vzdělání, jeho sebezáporu a jeho **intelektuální poctivosti**, které z tohoto příkladného řeholníka učinily **velkého služebníka Církve**, zvláště u příležitosti Druhého vatikánského koncilu.“

Dopis papeže u příležitosti de Lubacova pohřbu kardinálu Poupardovi: „Poprosil jsem Vás, abyste mne zde [při pohřebních obřadech] formálně zastupoval ve jménu hlubokého přátelství, které mne s ním [de Lubacem] dlouhá léta pojilo. **Se vždy bdělou pozorností vůči naukám církevních otců a středověkých autorů se dokázal**

3. Odsouzení nové teologie: encyklika *Humani generis* z 12. 8. 1950

Pius XII. přísným a slavnostním tónem odsuzuje „novou teologii“ jako „nesprávné názory, které hrozí podkopat základy katolické nauky“.

Pranířuje „jedovaté plody“, které přinesly „novoty“ v téměř „všech teologických oborech“. Jako hlavní omyl je v encyklice odsouzen *relativismus*.

Encyklika podává taktéž přehled omylů, které se v polovině 20. století vyskytovaly uvnitř Církve a konaly v ní ničivé dílo. Jednotlivě byly pranýřovány následující omyly:

1. (Panteistická) vývojová nauka

„Jsou ... tací, kteří bez náležité rozvahy a rozlišování usilují o výklad původu všech věcí pomocí tzv. evolučního systému, který však nebyl ještě spolehlivě prokázán ani v oboru přírodních věd, a rovněž tak se opovážlivě obracejí k monistickým a panteistickým hypotézám založeným na neustálé evoluci celého světa. Těmito teoriemi si pak rádi poslouží stoupenci komunismu, aby tak účinněji hájili a vynášeli svůj ‚dialektický materialismus‘ a odstranili tak každý teologální výklad“ (*Humani generis* [HG], č. 4).

Vývojová nauka jako průkopnice existencialismu:

„Výmysly tohoto evolucionismu se předhánějí spolu s idealismem, imanentismem a pragmatismem¹⁶ v odmítání všeho, co by mělo být absolutní, pevné, neměnné, razíce tak pod názvem ‚existencialismus‘ cestu nové zbloudilé filosofii, která poté, co odmítla neměnné esence věcí, zabývá se pouze ‚existencí‘ jednotlivin“ (*HG*, č. 5).

2. Historicismus (historický relativismus)

Pojem *historicismus* se používá ve smyslu historického relativismu, „který podvrací veškeré základy a zákonitosti absolutní pravdy, a to jak na poli filosofie, tak křesťanských dogmat“ (*HG*, č. 6). – Pravda je dějinná, to znamená, že je pouhým výrazem přesvědčení a hodnotových představ jedné dějinné epochy, které se v ní osvědčily, a vzhledem k tomu má platnost a význam pouze pro určitou dobu (= názor Heideggera). Srovnajme přitom modernistický pojem dogmatu: dogma je náboženské přesvědčení jedné epochy, které je autoritou prohlášeno za normu.

opírat o hlubokou znalost velkých moderních autorů, aby živil osobní reflexi, která se zářným způsobem zapsala do živé tradice“ (*Osservatore Romano*, 11. září 1991).

¹⁶ Pragmatismus je pravá americká filosofie, vyvinutá v 19. století, podle níž se hodnotové představy všech lidí považují za užitečné. „Veřejné mínění“ nám říká, co je dobré, a proto také to, co je pravdivé. Pojmy pravdy nemají tedy žádnou teoretickou, nýbrž pouze praktickou hodnotu. Pravda je z toho důvodu jen nástrojem úspěšného uspořádání života (utilitarismus).

Za jeho nejdůležitějšího vyznavače v dnešní době je pokládán *Max Scheler*. Scheler rozlišuje tři formy vědění: *pracovní vědění* jakožto vědění k prakticky technickému ovládnutí světa; *vzdělanostní vědění*, které slouží rozvoji osobnosti; a *výkupné vědění* coby „účast na Nejvyšším“.

3. Falešný irenismus (= ekumenismus)

„Je ... mnoho těch, kteří zarmoucení spory a zmateností lidského pokolení, vedeni nerozumnou péčí o duše a jistým nadšením, planou velikou touhou strhnout ohrady, které vymezují svědomité a čestné lidi. Stali se tak stoupenci jakéhosi ‚irenismu‘, přehlížejíce otázky, jež je dělí nejen vzhledem k řídicímu se ateismu..., ale chtěli by takto usmířovat i protikladné naukové názory“ (HG, č. 10).

4. Falešná apologetika

„Tak jako se dříve někteří ptali, zda odmítavý ráz církevní apologetiky není spíše překážkou než pomocí duším získávaným pro Krista, tak dnes nechybějí takoví, kteří se opovažují naprosto vážně navrhnout, aby se teologie a její metoda, jak ji máme ve školách, a to s církevním schválením, nikoli prohloubila, ale zcela zreformovala, aby se tak Kristovo království ve všech zemích a mezi lidmi všech kultur i jakéhokoli náboženského přesvědčení účinněji šířilo“ (tamtéž; srov. též HG, č. 34).

5. Dogmatický relativismus

„Pokud jde o teologii, někteří radí, aby se význam dogmat co nejvíce zeslabil...“ – Dogma se má osvobodit od scholastických pojmů, máme se vrátit k „mluvě Písma svatého a církevních Otců“. – „Tito lidé doufají, že bude-li dogma, jak říkají, osvobozeno od prvků, které jsou Božímu zjevení cizí, podaří se je sladit s dogmatickými názory těch, kteří se od jednoty Církve oddělili, aby tak touto cestou pozvolna dosáhli přizpůsobení katolických dogmat zásadám jejich odpůrců“ (HG, č. 13).

Konečně má být dogma vyjadřováno také v pojmech současné filosofie, v souladu se soudobými potřebami: „Ti opovázlivější proto také tvrdí, že by se to mohlo a mělo udělat, protože pravdy tajemství víry nikdy nemůžeme vystihnout zcela přiměřenými pojmy, ale pouze ‚přibližnými‘, jak říkají, a ty jsou prý stále proměnlivé, a třebaže pravdu trochu vystihují, zároveň ji i nutně deformují“ (HG, č. 14).

„Z toho, co jsme řekli, je zřejmé, že toto úsilí nejenže vede k dogmatickému relativismu, ale už ho i skutečně obsahuje...“ (HG, č. 15).

6. Pohrdání scholastikou

„A proto by bylo nanejvýš nerozumné a znamenalo by dělat z dogmat třtinu zmítanou větrem, kdybychom nedbali, odmítali anebo upírali hodnotu takovým pojmům, které z úsilí mnoha staletí, od mužů neobyčejného nadání a svatosti, pod dohledem posvátného Magisteria, kde nechybělo ani světlo a vedení Ducha Svatého k přesnějšímu objasnění pravd víry, lidská mysl pojala, vyjádřila a vytříbila, a kdyby jejich místo měly nahradit neurčité pojmy a terminologické obraty jakési nestálé a vágní nové filosofie, která jako polní kvítí dnes vykvete a zítra už není. Pohrdání termíny a pojmy, které obvykle užívali scholastičtí teologové, vede samo sebou ke sterilní podobě teologie, kterou nazývají ‚spekulativní‘ a jež prý postrádá opravdové jistoty, protože se opírá o argumenty teologické“ (HG, č. 16).

7. Pohrdání církevním učitelským úřadem

„A tak musíme s bolestí konstatovat, že ti, kdo se tak shánějí po novotách, snadno přecházejí od pohrdání od pohrdání a přehlížení scholastické teologie k pohrdání a přehlížení církevního Magisteria, které onu teologii svou autoritou tak usilovně

schvaluje. Titíž lidé pak ukazují Magisterium jako brzdu pokroku a překážku vědeckého bádání a někteří nekatolíci je také již vskutku považují za jakési nepatřičné otěže, kterými jsou vzdělanější teologové zadržováni od obnovy svého oboru. A třebaže toto posvátné Magisterium musí být ve věcech mravů a víry každému teologovi bezprostřední i všeobecnou normou pravdy, protože mu Kristus Pán světil celý poklad víry – Písmo svaté a božskou Tradici –, aby ho věrně sřežilo, bránilo a interpretovalo, někteří to ignorují, jako by tu nebyla povinnost zavazující všechny věřící jak varovat se omylů, které více méně vedou k herezi, tak i ‚zachovávat výnosy a rozhodnutí, kterými jsou tyto nesprávné názory Svatým stolcem odsouzeny a zakázány‘ (CIC 1917, kán. 1324)“ (HG, č. 17).

„Bylo by také omylem si myslet, že to, co bylo předloženo v encyklikách, nevyžaduje samo sebou souhlas, nebylo-li to proneseno z pozice nejvyšší autority papežského Magisteria. ... Jestliže tedy nejvyšší velekněží učiní svými výnosy rozhodnutí ve věci dosud sporné, všem je zřejmé, že podle úmyslu a vůle oněch papežů o této otázce už nelze mezi teology volně diskutovat“ (HG, č. 20).

8. Nesprávný výklad Písma svatého

„Někteří předkládají a jakoby po kapkách rozšiřují názory vedoucí ke ztrátě božské autority Písma svatého. Překrucují tak opovázlivě smysl prohlášení Vatikánského koncilu o Bohu jakožto původci Písma svatého a oživují tak již mnohokrát odsouzené názory, podle kterých je prý Písmo svaté uchráněno jen těch omylů, které by se týkaly nauky o Bohu anebo věcí mravních či náboženských. Ba dokonce hovoří nesprávně i o lidském smyslu Písma svatého, pod nímž se skrývá smysl božský, který prý jako jediný teprve považují za neomylný“ (HG, č. 22).

„Avšak kromě literárního smyslu Písma svatého a jeho výkladu, provedeného tolikrát a tolika exegety pod dohledem Církve, je prý třeba, podle jejich smyšlených zásad, ustoupit exegezi nové, kterou nazývají symbolickou a duchovní, kterou prý – jako jedinou – lze všem otevřít přístup k posvátným knihám Starého zákona, jež jsou dnes v Církvi ukryté jako uzavřený pramen. Proto tvrdí, že takto pominou i všechny obtíže, s nimiž se dosud potýkali ti, již se drželi pouze literárního smyslu“ (HG, č. 23).

„A tak musí být každému zřejmé, že se toto všechno rozchází s principy a hermeneutickými zásadami správně obsaženými ... v encyklikách Našich předchůdců, blahé paměti...“ (HG, č. 24).

9. Odsouzení 10 omylů nové teologie

„Není divu, že novoty tohoto druhu už přinesly své jedovaté plody ve všech teologických oborech, kterých se jen dotkly.

- Je zpochybňován lidský rozum, jako by bez Božího zjevení a bez pomoci Boží milosti nebyl schopen dokázat ze stvořených věcí existenci osobního Boha;
- je popíráno, že svět měl počátek,
- a hájena nutnost stvoření, vycházející prý z blahosklonnosti lásky Boží,
- a popírá se, že Bůh předvidá svobodné lidské skutky, jako by to prý odporovalo prohlášením Vatikánského koncilu.
- Někteří se též ptají, zda jsou andělé duchovými bytostmi
- a zda se hmota podstatně liší od ducha.

- Jiní pak překrucují skutečnou nezaslouženost nadpřirozeného řádu, když tvrdí, že Bůh nemůže stvořit tvory obdařené rozumem, aniž by je určil k oblažujícímu patření.
- A jako by to ještě nestačilo: odhodili definice Tridentského koncilu o dědičném hříchu a překrucují jak obecné pojetí hříchu – nakolik je hřích urážkou Boha –, tak i pojem dostiučinění, které za nás Kristus přinesl.
- Nechybějí ani takoví, kteří se snaží nauku o transsubstanciaci, založenou na starobylém filosofickém pojmu substance, tak opravit, že by se Kristova reálná přítomnost v nejsvětější Eucharistii zredukovala na jakýsi symbolismus, takže by konsekrované způsoby nebyly víc než účinná znamení Kristovy duchovní přítomnosti a jeho spojení s věřícími údy v mystickém Těle.
- Někteří se též domnívají, že je nezavazuje nauka, kterou jsme před několika málo lety vyložili v Naší encyklice a jež je rovněž založená na pramenech Zjevení, která totiž říká, že mystické Tělo Kristovo a římskokatolická Církev jsou spolu totožné. Jiní pak zas redukují nezbytnou příslušnost k pravé Církvi jako podmínku věčné spásy na prázdnou formuli. Další zase považují rozumovou hodnotu věrohodnosti křesťanské víry za nepatřičnou.

A tak jsme vzhledem k těmto a k mnoha dalším podobným omylům, o nichž bylo zjištěno, že se už pozvolna rozšířily mezi mnoha Našimi syny zbloudilými nerozumnou péčí o duše anebo falešnou vědou, s lítostí v duši vybízení opakovat tak známé pravdy a se starostlivostí ukazovat na omyly a jejich nebezpečí“ (HG, č. 25–28).

Po odsouzení omylů vysvětluje Pius XII. ve druhé části katolické učení ohledně filosofie a biologie (evoluční teorie) a exegeze.

Nakonec je biskupům a profesorům zdůrazněna přísná povinnost potírat omyly:

„Proto poté, co jsme celou věc před Bohem náležitě promysleli a uvážili, pamětlivi Našeho posvátného úřadu, přikazujeme a s nejvyšší vážností klademe na vědomí všem biskupům a představeným řeholních společností, aby vynaložili maximální úsilí k tomu, aby se tyto názory žádným způsobem nepřednášely na školách, při společných setkáních anebo ve spisech a aby se jak mezi duchovenstvem, tak mezi věřícími žádným způsobem nešířily“ (HG, č. 41).

„Vyučující na církevních institutech ať jsou si ve svědomí dobře vědomi toho, že nemohou zastávat sobě svěřené učitelské poslání, pokud zbožně nepřijmou naukové zásady, které zde předkládáme, a nebudou-li je přesně zachovávat při výuce studentů. Povinnou úctu a poslušnost, kterou je třeba, aby ve své neúnavné práci prokazovali církevnímu Magisteriu, ať vstěpují také do myslí i srdcí svých studentů“ (HG, č. 42).

Pokračování příště

POŘAD BOHOSLUŽEB NA SRPEN – ZÁŘÍ

Růženec a možnost svatě zpovědi vždy půl hodiny před Mší sv.

BRNO-ČERNOVICE

Kaple Královny posvátného růžence, Faměrovo nám. 26

7. a 28. 8.;	25. 9.	– 17.30	– Mše sv. chorální a Svátostné požehnání
Ostatní neděle		– 10.00	– Mše sv. chorální a Svátostné požehnání
Každé úterý		– 18.00	– Mše sv. s lidovým zpěvem
5. 8.		– 18.00	– 1. pátek – Mše sv. s lidovým zpěvem
6. 8.		– 8.00	– 1. sobota – Mše sv. s lidovým zpěvem
15. 8.		– 18.00	– Svátek Nanebevzetí Panny Marie – svěcení bylin
2. 9.		– 18.00	– 1. pátek – Mše sv. s lidovým zpěvem
3. 9.		– 10.00	– Sv. Pia X. – hlavního patrona Bratrstva
28. 9.		– 10.00	– Sv. Václava – Mše sv. chorální
29. 9.		– 18.00	– Sv. Michaela arch. – patrona bratří Bratrstva
Ostatní dny		– 8.00	– Mše sv.
20. 8., 13. a 14. 9.			– Mše sv. nebude

PRAHA

Praha - Michle, Michelská 1/7, Domov Sue Ryder

2. a 4. neděle v měsíci	– 10.00	– Mše sv. chorální
1. a 3. neděle v měsíci	– 17.30	– Mše sv. chorální
28. 9.	– 10.00	– Sv. Václava – Mše sv. chorální

FRÝDEK-MÍSTEK

Zámecké nám. 1251, 1. patro

7. a 21. 8.	– 10.00
4. a 18. 9.	– 10.00 – Mše sv. chorální

PARDUBICE

Dům techniky Pardubice, nám. Republiky 2686

7. a 21. 8. – 10.00
4. a 18. 9. – 10.00 – Mše sv. chorální

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Metropol, Senovážné náměstí 2

14. a 28. 8.
11. a 25. 9. – 10.00 – Mše sv. chorální

UHERSKÝ BROD

Hřbitovní kaple, Starý hřbitov

6. a 21. 8. – 17.30
4. a 18. 9. – 17.30 – Mše sv. chorální

ŽDÁR NAD SÁZAVOU

Kaple sv. Eliáše, proroka, nám. Republiky 1485/7, 1. patro

14. 8 a 11. 9. – 17.30 – Mše sv. chorální
28. 8. a 25. 9. – 10.00 – Mše sv. chorální
6. 8. – 16.00 – sobota před 1. nedělí - Mše sv. chorální
3. 9. – 18.00 – Sv. Pia X. – hlavního patrona Bratrstva

Celodenní adorace

12. září

Mše sv. – 8.00 hod.

Závěrečné svátostné požehnání – 16.00 hod.

VELKÉ MEZIRÍČÍ

Kaple Krista Krále

18. 8. a 15. 9. – 17.30 – Mše sv.

Svatoprokopská pouť

Z Chocerad na Sázavu – 20. srpna

Odchod z Chocerad v cca 9.30 hod. od kostela

Mše sv. v cca 12.30 hod.

Společenský dům v Sázavě (v centru, na druhé straně řeky, než je klášter; od kláštera přes most, za mostem doleva, po asi 300 m doleva, sídlištěm se dojde na náměstí Voskovce a Wericha, odtud ulicí Školskou a Poznaňskou)

Svatováclavská slavnost

Praha – 28. září

Mše sv. v Michli – 10.00 hod.

poté pěší pouť na Vyšehrad k památné soše sv. Václava a uctění sv. Václava společnou modlitbou

Naše internetové stránky: <http://fsspx.cz>

Telefon na prioritát: 548 210 160

Dárcové konto:

Název účtu: **CREDIDIMUS CARITATI**

Měna účtu: **CZK**

Číslo účtu: **258469826**

Kód banky: **0300**